

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osavuosikatsaus 1.1. - 31.3.2025

KAKOLK 22.04.2025 § 31

413/02.02.01/2025

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2025 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan omistajaohjausjaostolle sekä lauta- ja johtokunnille kuukausittain. Osavuosikatsauksia seuraavien kuukausien (huhti-, elo- ja lokakuun) tilanteesta ei laadita kirjallista raporttia ellei talousarvio uhkaa ylittyä. Ensimmäinen raportti lautakunnille laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalís-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Lisäksi raportoidaan talouden sopeutustoimien toteutumisesta.

Osavuosikatsauksiin kirjataan lisäksi toimialoittain riskienhallinnasta lyhyesti toteutuneen toiminnan ja talouden ajankohtaiset riskit ja muut havainnot riskeihin liittyen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-maaliskuulta 2025 palvelualueittain:

	2025	2024
Hallintopalvelut	19,3 %	21,4 %
Koulutus- ja nuorisopalvelut	22,2 %	21,7 %
Varhaiskasvatuspalvelut	23,0 %	23,0 %
Yhteensä	22,4 %	22,1 %

Koulutus- ja nuorisopalveluissa talouden ennustetaan ylittyvän noin 0,7 M€. Ylitysennuste koostuu ensisijaisesti oppimisen tuen uudistuksesta sekä perusopetuksen ja oppimisen tuen sijaisten ja tilapäisen henkilöstön määrän kasvusta. Talousarviossa ei varauduttu oppimisen tuen uudistukseen, koska siinä vaiheessa tarkkoja lisäkustannuksia ei voitu arvioida. Lisäksi kehitysvammaopetuksen lapsimäärä on kasvanut enemmän kuin talousarviossa varauduttiin. Kaupungin valtionosuudet Tuva koulutuksen osalta ennakoidaan olevan suuremmat kuin talousarviovaiheessa arvioitiin (0,2 M€).

Varhaiskasvatuspalveluissa talousarvio alittui vuonna 2024 ja kuluvalta vuodelta odotamme alitusta 0,5 M€. Alitusta odotamme yhteisistä palveluista (0,35 M€), kotihoidontuesta (0,15 M€) ja yksityisestä varhaiskasvatuksesta (0,2 M€). Päiväkotien kohdalla on ylityspaine (0,2 M€), johon vaikuttaa erityisesti sairauspoissaolojen määrä, mikä on ollut alkuvuonna viime vuotta suurempi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan sopeutustoimet ovat toteutumassa tänä vuonna suunnitellusti.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Hallintopalvelut

Tammikuussa jatkettiin lapsiystävällinen kunta -työskentelyä uuden toimintasuunnitelman mukaisesti. Toimintasuunnitelman viittä eri tavoitetta edistetään rinnakkain erillisten työryhmien voimin. Hyvinvointialueen kanssa on saatu sovittua yhteisistä toimista, joilla mm. edistetään lasten huomioimista Siun sotien aikuisille tarkoitetuissa palveluissa. Alkuvuodesta valmistui selvitystyö, jolla kartoitettiin haavoittuvassa asemassa olevien lasten osallisuutta ja sen esteitä. Kouluverkon muutosten kohteena ensiaallossa olevien koulujen henkilökuntaa valmennettiin siihen, kuinka lapsia voidaan tukea muutostilanteessa parhaalla mahdollisella tavalla.

Alkuvuodesta sovittiin ala- ja yläkouluissa lukuvuonna 2025–2026 tapahtuvasta päihdekasvatuksesta Ehyt ry:n ja Riemu Finland ry:n kanssa.

Helmikuussa valtuusto hyväksyi pienin muutoksin laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2025–2028.

Pohjois-Karjalan Mielenterveyden tuki ry:n ylläpitämien kahden kohtaamispaikan (Miete, Torikievari) sulkeutuminen on näkynyt kävijöiden lisääntymisenä kaupungin omassa Yhteisötiloissa Satamassa.

Koulutus- ja nuorisopalvelut

Perusopetuksessa alkuvuosi on koulutyön näkökulmasta edennyt tavanomaisesti. Alkuvuoden aikana on siirretty katseet kohti lukuvuotta 2025–2026. Kouluille on annettu opetuksen resurssit seuraavalle lukuvuodelle. Kouluille annetaan vuosittainen opetukseen käytettävä resurssi vuosiviikkotunteina (vvt). Näiden pohjalta kouluilla alkoi kevään rekrytoinnit ja lukujärjestysuunnittelu. Oppimisen tuen uudistukseen uusiin lakivelvoitteiden mukaisiin ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin kouluja resursoitiin 0,085 vvt per oppilas. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat opettajan antama yleinen tukiovetus ja opetuskielen tukiovetus sekä erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Näihin lisäresurssi lain mukaisesti 0,122 vvt/oppilas. Joensuussa lisäys 0,085 vvt/oppilas, koska lain tausta-asiakirjoissa todetaan, katsotaan opetuksenjärjestäjän rahoituksella jo annettavan 0,038 vvt/oppilas. Esim. aiempaa tukiovetuskiintiötä 0,5vvt/opetusryhmä ei otettu kouluilta pois. Lisäys Joensuussa 457 vvt (laskennallisesti 19,5 opettajaa)

Perus- ja lukiokoulutuksessa on valmistauduttu oppimisen tuen uudistukseen kouluttautumalla ja perehtymällä opetussuunnitelman muutoksiin ja tehty paikallista opetussuunnitelmatyötä.

Lukioiden kevään 2025 ylioppilaskirjoituksen hoituivat kaikissa lukioissa ongelmitta.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilasmäärä on tammi-helmikuun aikana ollut alkuvuoden ajan noin 150 oppilaan tasolla. Seuraavan lukuvuoden toiminnan suunnittelu on aloitettu valmistavan opetuksen, S2-opetuksen, muun opetuksen tuen ja oman äidinkielen ryhmien alustavalla sijoittelulla ja resurssoinnilla. Erityisesti valmistavassa opetuksessa oppilaita tulee maahan ja siirtyy perusopetukseen kuitenkin pitkin lukuvuotta ja toimintaa sopeutetaan tämän mukaan.

Alkuvuoden aikana on tuotettu paljon oppimateriaaleja valmistavaan, suomi toisena kielenä -oppimäärän opetukseen sekä eri toimintoihin. Talvilomaviikolla järjestettiin lomatoimintaa muutamana päivinä alakouluikäisille Rantakylässä ja Noljaakassa sekä nuorten toimintaa keskustan alueella. Winston-elokuva matkasi pakolaisyhdistysten ja Indianan yliopiston kutsumana helmi-maaliskuun vaihteessa Indianapolisiin ja herätti paljon kiinnostusta yliopiston henkilöstön sekä paikallisten toimijoiden keskuudessa.

Opetushallituksen VALOpäivässä esiteltiin Joensuun perhekoulumallia sekä täällä tuotettuja materiaaleja koko Suomen opettajille.

Perusopetukseen vakinaistettiin viisi hyvinvointiohjaajaa vuoden 2025 alussa. Lisäksi kaupungin omalla rahoituksella jatkaa kolme määräaikaista hyvinvointiohjaajaa. Kaksi hanketta päättyi vuoden 2024 lopussa, jonka vuoksi toimintaa jouduttiin myös supistamaan.

Nuorisotyössä tehtiin ennen talvilomaa yhteisviestintää lomatoiminnoista muiden toimialojen kanssa. Lomaviikolla tekemistä oli ympäri Joensuuta. Suosituimmiksi toiminnoiksi nousivat Sirkkalan perhepäivät.

Nuorisokeskus Whisperin kävijämäärät ovat nousseet merkittävästi. Ennätysiltoina kävijämäärät ovat nousseet yli 220. Lisääntyneeseen kävijämäärään on reagoitu lisäämällä henkilöstöä perjantai iltoihin, jolloin kävijöitä on eniten.

Tuupovaaran nuorisotila muutti Ullakolle maaliskuun lopussa. Vanhalla nuorisotilalla järjestettiin nuorten läksiäiset 14.3.

Etsivässä nuorisotyössä, Harrastepankissa ja Sirkkalan liikkumiskeskuksella on tiivistetty yhteistyötä. Etsivässä nuorisotyössä on panostettu pienryhmätoimintaan eli yksilöohjauksen lisäksi nuorille on tarjottu mahdollisuutta osallistua arjen hallintataitoja tukevaan vertaisryhmätoimintaan. Näitä toimintoja on järjestetty Sirkkalassa, jossa mm. tästä syystä kävijämäärät ovat lisääntyneet. Sinne ovat tiensä löytäneet erityisesti 16—28-vuotiaat nuoret.

Opetushallitus myönsi 31.3.2025 kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyyn ja niihin puuttumiseen perusopetuksessa valtionavustusta Outokummun kaupungin hallinnoimalle 8 kunnan yhteiselle Pidä huolta - meidän koulumme Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Karjalan alueelliselle hankkeelle 217 360 €. Hankerahoitusta käytetään koordinoivan työparin palkkakuluihin, joka mahdollistaa hyvien käytänteiden vakiintumisen ja uusien kehittämisen tuetusti. Oppilaiden osallisuutta lisääviä työskentelytapoja kehitetään sekä henkilöstön tietopohjaa ja osaamista vahvistetaan. Koulujen yhteistä turvallisuustyöskentelyä on lisätty kuluneen vuoden aikana. Turvallisuustiimi, johon kuuluvat kaikkien koulujen rehtorit sekä turvallisuusvastaavat, kokoontuvat neljä kertaa vuodessa. Työryhmässä on koottu turvallisuuden vuosikello koulujen käyttöön ja työn alla on uusi uhka- ja kriisisuunnitelma. Lisäksi kouluilla on aloitettu viime vuonna säännöllinen sisälle suojautumisen harjoittelu. Tämän vuoden harjoitus sijoittui alkuvuoteen. Harjoituksista kerättyjen palautteiden perusteella on huomattu joitakin turvallisuuspuutteita, joita on lähdetty työstämään. Kevään aikana aloitetaan secapp-pikahälytys applikaation pilotointi kuudessa Joensuun koulussa (aikuislukio, Pataluoto, Uimaharju, Hammaslahti, Pyhäselkä ja Pieko).

Varhaiskasvatuspalvelut

Kaupungin päiväkodeissa kiertää nyt Urkki. Se on palautelaite (Ipadi ja teline), jonka avulla lapset saavat antaa varhaiskasvatuksesta oman palautteensa. Pääsääntöisesti lapsilta pyydetään palautetta varhaiskasvatuspäivän jälkeen eli ”Oliko hyvä päivä” ja lapsi saa painaa mieleistään naamakuvaa vastausvaihtoehdoista: kyllä, ei hyvä eikä huono ja ei. Urkki on varhaiskasvatuksessa 17.3.-30.5.2025 välisen ajan eli 11 viikkoa. Palautelaite kiertää siten 11 päiväkodissa, jossa se on aina yhden viikon kerrallaan. Mukana olevat päiväkodit on arvottu ennakolta. Ensimmäisessä päiväkodissa (Soutajanpuiston päiväkot) lapset vastasivat poikkeuksellisesti viikon ajan aamuisin

kysymykseen ”Onko kiva tulla päiväkotiin”, jossa vastausvaihtoehdot olivat: kyllä, ei kivaa eikä tylsää ja ei. Tästä kyseisestä viikosta on jo saatu tulokset ja vastauksia annettiin yhteen 93, joista kyllä vastauksia oli 66 (71 %), ei kivaa eikä tylsää 12 (13 %) ja ei-vastauksia 15 (16 %). Urkki on varhaiskasvatukselle erittäin tärkeä, koska sen avulla olemme saaneet uuden menetelmän vastaanottaa lasten mielipiteitä ja arviointia. Arvioinnin antavat mukana olevien päiväkotien 3–6-vuotiaat lapset. Päiväkodissa kyseisen ryhmän henkilökunta huolehtii lasten arvioinninannon ohjaamisesta ja huoltajien tiedottamisesta.

Joensuun kaupungin päiväkodeissa ja ryhmäperhepäiväkodeissa kyseltiin lasten toiveruokia ja muita huomioita varhaiskasvatuksessa tarjottavaan ruokaan liittyen. Kysely tehtiin 21.2.-5.3.2025 välisenä aikana. Ohjeeksi annettiin, että lasten tuli listata kolme suosituinta/toivotuinta lounasruokaa sekä lisäksi toiveita välipalojen suhteen. Lapset sekä työntekijät saivat esittää myös yleisesti muutosehdotuksia Polkan tarjoamiin ruokiin liittyen. Eniten lapset toivoivat ruokalistalle spagettia ja makaronia lisukkeeksi jauhelihakastikkeelle tai ihan pelkän ketsupin kanssa. Toiseksi eniten toivottiin kalapuuikkoja tartar-kastikkeella ja kolmanneksi tuli riisipuuro. Takaisin ruokalistalle toivottiin eniten pinaattiraejuustonappeja sekä lasten että aikuisten puolelta. Välipaloista suosituin oli suklaakiisseli. Työntekijät toivat esille, että nyt paljon tarjottavat kaalisalaatit ovat kuivia ja salaatteihin kaivattaisiin lisää vaihtelua. Salaattien ja raasteiden toivottiin olevan myös pienempinä paloina ja erikseen. Silloin vihannekset ja juurekset maistuvat lapsille ja menevät kaupaksi. Puuropäiville työntekijät toivoivat tuhdimpia välipaloja ja lisää proteiinia. Maanantaisin aamupaloilla olisi hyvä olla puuroa ja sekä maanantaisin että perjantaisin tulisi olla lounaaksi tuhdimpaa ruokaa, eikä esimerkiksi keittoja. Juustoviipaleita toivottiin monessa palautteessa enemmän lounaiden ja välipalojen yhteyteen.

Polkan kanssa pidettiin yhteinen tapaaminen 12.3.2025, jossa käsiteltiin lapsilta ja työntekijöiltä saatua palautetta. Polkka otti hienosti esitetyt toiveet vastaan ja lupasi palauttaa ruokalistalle takaisin pinaattiraejuustonaapit, monipuolistaa salaatteja ja leipätarjontaa, keittoja ei enää tarjottaisi maanantaisin ja perjantaisin sekä juustoa olisi tarjolla useammin. Lisäksi suunnitteilla on, että ruokalistan kierto muuttuisi viidestä viikosta neljään viikkoon. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että lapset saisivat tarjolle toiveruokiaan useammin. Luvatuista muutoksista oltiin varhaiskasvatuksessa hyvin tyytyväisiä.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen 5–6-vuotiaat pääsivät katsomaan Joensuun kilpajäähallille Frozen-luisteluesitystä 31.3.2025. Esitys oli klo 9.15–10.00 välisenä aikana ja sitä seurasi noin 800 lasta noin 200 työntekijän kanssa. Varhaiskasvatuksen hallinto maksoi esityksen ja päiväkodit omat bussikuljetuksensa, jotka Polkka järjesti. Kaupungin varhaiskasvatuksessa 3–6-vuotiaille lapsille järjestetään aina vuorovuosina luisteluesitys, teatteriesitys ja konsertti siten, että vuonna 2026 on vuorossa teatteriesitys, 2027 konsertti ja vuonna 2028 taas luisteluesitys. Näin kaikki 3–6-vuotiaat pääsisivät ainakin kerran varhaiskasvatusvuosiensa aikana luisteluesitykseen, teatteriin sekä konserttiin.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä lautakunnan osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 31.3.2025 tiedokseen

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.